

Suomalainen uskonnollisuus tänään

Suomalainen uskonnollisuus muuttunut

- viime vuosikymmeninä suomalaisessa uskonnollisuudessa on tapahtunut merkittäviä muutoksia:
  - maallistuminen
  - uskonnon moninaistuminen
  - uskonnottomuuden lisääntyminen
  - uskonnollisten yhdyskuntien määrän kasvu
  - yksilöllisyys
  - institutionaalisen uskonnollisuuden väheneminen
  - eri katsomusperinteiden sekoittuminen
- samanaikaisesti vaikuttaa siis osin vastakkaisia kehityskulkuja
- uutta myös nk. naulakkoilmiö
  - lyhyt tai väliaikainen kiinnittyminen uskonnolliseen yhteisöön
- monissa tutkimuksissa ennustettiin sekularisaation eli maallistumisen nopeaa etenemistä länsimaissa
- ennustus ei kuitenkaan näytä toteutuvan
- toisaalta uskonnot ovat menettäneet perinteisiä asemiaan ja tehtäviään, toisaalta on syntynyt uudenlaisia uskonnollisuuden muotoja:
  - esim. notkistuminen, uskonnolliset ja maalliset ainekset sekoittuvat toisiinsa, uskonnollinen kokemus korostuu opin ja instituution sijasta

Uskonnollinen moninaisuus kasvanut

- uskonnollisten yhdyskuntien määrä kasvanut merkittävästi
- Suomessa yli sata rekisteröitynyttä uskonnollista yhdyskuntaa ja yli tuhat uskonnollistaustaista yhdistystä tai yhteisöä
- suurimmat taustaltaan kristillisiä tai kristillisperäisiä
- toisaalta esimerkiksi muslimit ovat jakautuneet moniin eri yhdyskuntiin, kaikki eivät kuulu virallisiin rekisteröityneisiin uskonnollisiin yhteisöihin
- yli miljoona suomalaista uskonnollisiin yhdyskuntiin kuulumattomia, muttei välttämättä uskonnottomia

Kristinuskon merkitys edelleen keskeinen

- yli neljä miljoonaa suomalaista kristillisten tai kristillistaustaisten yhdyskuntien tai yhdistyksien jäseniä
- Suomen evankelis-luterilaisella kirkolla ja Suomen ortodoksisella kirkolla valtiollinen erityisasema
- evankelis-luterilaisesta kirkosta eroaminen kasvussa, useimmiten kirkosta eroavat kaupunkien nuoret aikuiset
- pienillä paikkakunnilla kirkkoon kuuluu usein selkeä enemmistö asukkaista
- perinteisillä herätysliikkeiden kannatusalueilla kristillisyyttä näkyy vahvasti
- kaupungeissa ja nuorten aikuisten parissa suosiota ovat kasvattaneet myös uuskarismaattiset liikkeet
- uuskarismaattisuus on 1990–2000-luvulla Suomeen tullut ilmiö, korostaa yksilöllistä uskonratkaisua ja uskon kokemuksellisuutta
  - tyypillistä tunteisiin vetoavat tilaisuudet ja Pyhän Hengen lahjojen korostaminen

Uskonnollisuus yksilöllistyy

- suosiotaan kasvattaneet myös uuspakanuus, esoteria ja uushenkisyys
- uushenkisyys yleisnimitys yksilön kehitystä ja hyvinvointia korostaville menetelmille, toimintamuodoille ja yhdistyksille
- suosittuja uushenkisyyden muotoja:
  - hyvinvointimessut ja –kirjallisuus
  - mindfulness
  - joogan eri muodot
  - enkeliusko
  - hiljaisuuden retriitit
  - erilaiset vaihtoehtoiset hoitomuodot
- monet uushenkisyyden piiriin luettavien toimintojen harjoittajista eivät välttämättä pidä toimintaansa uskonnollisena
- uushenkisyyteen liittyvät menetelmät erityisen suosittuja kaupungeissa elävien keskiluokkaisten, keski-ikäisten naisten parissa

Väestön muuttuessa myös uskonnollisuus muuttuu

- tulevaisuudessa uskonnollisuus tulee muuttumaan myös maahanmuuton ja siirtolaisuuden myötä
- monikulttuurisuuden lisääntyessä myös uskonnollinen moninaisuus lisääntyy
- toisaalta suuri osa maahanmuuttajista on kristittyjä
- erityisesti pääkaupunkiseudulla toimii monia maahanmuuttajien perustamia uskonnollisia yhteisöjä